

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BOLU BELEDİYESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7. DENETİM BULGULARI.....	10
8. EKLER.....	20

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	2
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	4
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	5
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	6
Tablo 8: Cins Tashihi Yapılması Gereken Taşınmazlar	16

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Doğalgaz Dağıtım Şirketine Ortak Olunmasına Rağmen Ortaklık Payının Muhasebe Kaydının Yapılmaması
2. Değer Artırıcı Nitelikte Olmayan Bakım Harcamalarının Gider Hesabı Yerine Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Kaydedilmesi
3. Satın Alınan Bazı Taşınırların Mevzuata Uygun Kaydedilmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Belediyeye Ait Yapı Denetim Paylarının Gelir Kaydedilmemesi
2. Farklı Nitelikte Olan Mali İşlemlerin Tek Yevmiye Numarasında Muhasebeleştirilmesi
3. Tapu Kayıtları ile Kullanım Durumu Uyumsuz Olan Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Yapılmaması
4. Taşınmaz Kira Gelirlerinin Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Bolu Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'da Belediye organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 32 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Bolu Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı tek birim Özel Kalem Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 1 başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından görevlendirilen 2 başkan yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 18 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	621	152
Sözleşmeli Personel	-	29
Kadrolu İşçi	301	160
Toplam		341
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		731

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 3 adet şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Bolu Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Bolu Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekn. Kod	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	34.673.000,00	697.812,62	35.370.812,62	35.370.812,62	0,00	0,00
02	SGK Devlet Prim. Gid.	0,00	6.250.000,00	-197.812,62	6.052.187,38	5.671.724,35	380.463,03	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Gid.	0,00	114.699.000,00	19.125.310,79	133.824.310,79	129.901.344,93	3.922.965,86	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	18.400.000,00	-1.328.076,42	17.071.923,58	16.638.592,45	433.331,13	0,00
05	Cari Transfer.	0,00	7.150.000,00	17.264.946,09	24.414.946,09	24.179.497,97	235.448,12	0,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	147.295.000,00	-5.343.669,56	141.951.330,44	139.781.330,44	2.170.000,00	0,00
07	Sermaye Transfer.	0,00	1.150.000,00	150.474,77	1.300.474,77	1.300.474,77	0,00	0,00
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	30.383.000,00	-30.368.985,67	14.014,33	0,00	14.014,33	0,00
Toplam		0,00	360.000.000,00	0,00	360.000.000,00	352.843.777,53	7.156.222,47	0,00

Bolu Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 360.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup yıl içinde 352.843.777,53 TL Bütçe Gideri yapılmış, 7.156.222,47 TL ödenek iptal edilmiştir.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL) A	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL) B	Gerçekleşme Yüzdesi (%) (B/A)
01- Vergi Gelirleri	46.300.000,00	37.893.281,70	361.423,73	37.531.857,97	81,06
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	90.192.000,00	75.553.989,21	796.561,09	74.757.428,12	82,89
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	4.600.000,00	1.732.676,04	10.882,00	1.721.794,04	37,43
05- Diğer Gelirler	206.658.000,00	173.574.557,96	176.781,56	173.397.776,40	83,91
06- Sermaye Gelirleri	12.317.000,00	6.594.067,07	489.625,12	6.104.441,95	49,56
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0
09- Red ve İadeler	-67.000,00	0,00	0,00	0,00	0
Toplam	360.000.000,00	295.348.571,98	1.835.273,50	293.513.298,48	81,53

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri %81,53 seviyesinde gerçekleşmiştir. Gelir kalemleri içerisinde alınan bağış ve yardımlar (%37,43) ile sermaye gelirleri (%49,56) beklenenin çok altında gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	34.673.000,00	35.370.812,62	102,01
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	6.250.000,00	5.671.724,35	90,75
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	114.699.000,00	129.901.344,93	113,25
04- Faiz Gideri	18.400.000,00	16.638.592,45	90,43
05- Cari Transferler	7.150.000,00	24.179.497,97	338,17
06- Sermaye Giderleri	147.295.000,00	139.781.330,44	94,90
07- Sermaye Transferleri	1.150.000,00	1.300.474,77	113,08
08- Borç Verme	0,00	0,00	0
09- Yedek Ödenekler	30.383.000,00	0,00	0
Toplam	360.000.000,00	352.843.777,53	98,01

Buna göre 2020 yılında bütçe gideri %98,01 seviyesinde beklenene yakın gerçekleşmiştir. Gider kalemleri içerisinde cari transferler beklenenin çok üstünde (%338,17) gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirleri ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	26.700.223,86	31.533.542,24	37.893.281,70	18,10	20,17
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	77.303.342,17	67.120.706,51	75.553.989,21	-13,17	12,56
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	32.905,46	2.531.654,34	1.732.676,04	7.593,72	-31,56
Diğer Gelirler	132.275.389,30	139.787.922,62	173.574.557,96	5,68	24,17
Sermaye Gelirleri	33.980.925,67	16.498.537,66	6.594.067,07	-51,45	-60,03
Toplam	270.292.786,46	257.472.363,37	295.348.571,98	-4,74	14,71
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	1.296.794,28	2.058.483,64	1.835.273,50	58,74	-10,84
Net Toplam	268.995.992,18	255.413.879,73	293.513.298,48	-5,05	14,92

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 38.099.418,75 TL'lik (%14,92) artış göstermiştir. Sermaye gelirlerinde 9.904.470,59 TL (%60,03), alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 798.978,30 TL (%31,56) azalış olmasına rağmen; vergi gelirlerinde 6.359.739,46 TL (%20,17) ve diğer gelirlerde 33.786.635,34 TL (%24,17) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	26.929.270,81	33.103.592,46	35.370.812,62	22,93	6,85
SGK Devlet Prim Giderleri	4.481.098,60	5.502.388,73	5.671.724,35	22,79	3,08
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	111.772.438,71	99.248.259,11	129.901.344,93	-11,21	30,89
Faiz Giderleri	14.713.404,22	20.485.993,59	16.638.592,45	39,23	-18,78
Cari Transferler	7.503.704,96	11.236.487,45	24.179.497,97	49,75	115,19
Sermaye Giderleri	168.347.887,41	37.332.849,41	139.781.330,44	-77,82	274,42
Sermaye Transferleri	-	-	1.300.474,77	-	-
Borç Verme	-	5.000,00	-	-	-
Toplam	333.747.804,71	206.914.570,75	352.843.777,53	-38,00	70,53

Belediyenin bütçe giderleri 2019 yılında 2018 yılına göre %38 oranında düşüş göstermesine rağmen 2020 yılında 2019 yılına göre 145.929.206,78 TL tutarında ve %70,53 oranında artış göstermiştir. Bütçe giderlerinin yükselmesinde sermaye giderlerindeki 102.448.481,03 TL'lik (%274,42), mal ve hizmet alım giderlerindeki 30.653.085,82 TL'lik (%30,89) ve cari transferlerdeki 12.943.010,52 TL'lik (%115,19) artışlar etkili olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 286.582.403,11 TL, Faaliyet

Geliri 369.269.855,96 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 82.687.452,85 TL olarak gerçekleşmiştir.

Bolu Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Bolu Bel San. Tic. A.Ş.	25.297.150,00	25.297.150,00	100
2	Boluyu Seviyorum A.Ş.	50.000,00	50.000,00	100
3	Aksa Bilecik Bolu Doğalgaz A.Ş.	18.000.000,00	802.800,00	4,46

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Bolu Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

- 2) Faaliyet sonuçları tablosu
- 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu uyarınca hazırlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar, 31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı 3'üncü Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ve Kurumca uygulanan diğer kontroller doğrultusunda Kurumun iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir:

Kurumun vizyon ve misyonu doğrultusunda belirlenen amaç ve hedeflere yönelik hazırlanan 2020-2024 Stratejik Planının, 2020 yılı Performans Programının, geçmiş yıllara ait Faaliyet Raporlarının ve 2020 yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Kurumun internet sayfasında yer aldığı,

Kurumun bütçesinin performans hedefleri ve faaliyetleri dikkate alınarak hazırlandığı,

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne dayanılarak iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla belirlenen standartların yerine getirilmesi için 2020-2021 yılını kapsayan İç Kontrol Standartları Eylem Planının oluşturulduğu ve internet sitesinde yayınlandığı,

İdarenin sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri değerlendirip tespit etmediği ve kurumsal risk stratejisinin de bulunmadığı ancak çalışmaların başlatıldığı,

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ve İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak ön mali kontrol sistemi kurulduğu, ancak Kurumda toplam 3 iç denetçi kadrosu bulunmasına rağmen bu kadrolara atama yapılmadığı, bu kadroların boş tutulduğu,

Belediye muhasebe hizmetlerinin, asil olarak görev yapmakta olan ve muhasebe yetkilisi sertifikası bulunan Mali Hizmetler Müdürü tarafından yerine getirildiği,

Anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, Bolu Belediyesinde yetkin ve etkili bir iç kontrol sistemi ile ilgili eksiklikler bulunmakla birlikte bu eksikliklerin giderilmesi için uyum ve yapılandırma çalışmalarının halen devam ettiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bolu Belediyesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Doğalgaz Dağıtım Şirketine Ortak Olunmasına Rağmen Ortaklık Payının Muhasebe Kaydının Yapılmaması

Belediye sınırları içerisinde dağıtım lisansı bulunan doğalgaz dağıtım şirketine ortak olunmasına rağmen ortaklık payının muhasebe işlemlerinin gerçekleştirilmediği tespit edilmiştir.

4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu'nun 4'üncü maddesinde:

“Kuruldan dağıtım lisansı alan şehir içi dağıtım şirketi, yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır.” hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 181'inci maddesinde, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 346'ncı maddesinde de hesaplarda kayıtlı olmayan varlık ve yabancı kaynaklardan kaydi envanteri yapılarak hesaplara alınanların izlenmesi için 500 Net Değer Hesabının kullanılacağı açıklanmıştır.

Doğalgaz Piyasası Kanunu'nun 4'maddesinde yer alan hükme istinaden Bolu Belediyesi sınırları içerisinde dağıtım yetkili doğalgaz şirketi tarafından ortaklık için Bolu Belediyesine davet yazısı gönderildiği, Belediye Meclisi tarafından ortak olunması yönünde karar verildiği ve %4,46 oranında sermaye payı ile doğalgaz şirketine ortak olduğu, ancak belediye ortaklık payı olan 802.800,00 TL'nin muhasebe kaydının yapılmadığı görülmüştür.

Doğalgaz şirketine ortaklık payının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına borç, (2020 yılı öncesinde ortak olduğu için) 500 Net Değer Hesabına alacak şeklinde muhasebe kaydının yapılması ve aynı zamanda ortaklık payından doğacak hak ve menfaatlerin de takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi 2021 yılında söz konusu hatayı düzelttiğini belirtmişse de, bunun 2020 yılı mali tablolarındaki hatalı bildirimini düzeltmesi mümkün değildir.

Doğalgaz şirketine ortaklık payının muhasebeleştirilmemesi sonucu, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında ve 500 Net Değer Hesabında 802.800,00 TL eksikliğe neden olduğundan, 2020 yılı bilançosunda belirtilen hesapların gerçek duruma uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Değer Artırıcı Nitelikte Olmayan Bakım Harcamalarının Gider Hesabı Yerine Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Kaydedilmesi

Elektronik denetleme sistemleri (EDS) bakım harcamalarının gider olarak kaydedilmesi gerekirken maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilmek üzere 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde maddi duran varlıklar hakkında; Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerinin uygulanacağı ve maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı, bunların dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım ve onarım harcamalarının gider olarak kaydedileceği açıklanmıştır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "*Dayanıklı taşınırlarda değer artışı*" başlıklı 14'üncü maddesine göre de taşınırların kullanım devamlılığının sağlanması için yapılan bakım ve onarım harcamalarının taşınırın kayıtlı maliyet değerine ilave edilmemesi gerektiği belirtilmektedir.

Buna göre maddi duran varlıkların değerini artırıcı nitelikte yapılan harcamaların maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilmesi, bu nitelikte olmayan taşınırların kullanım devamlılığını sağlamaya yönelik her türlü normal bakım ve onarım harcamalarının ise gider olarak kaydedilmesi gerekmektedir.

Elektronik denetleme sistemi 24 ay süre ile bakım ve acil destek hizmetleri verilmesi hizmet alımı işi kapsamında mevcut elektronik denetleme sistemlerinin güncellenmesi, periyodik bakımı ve teknik personel desteği sağlanması için yapılan harcamalar, maddi duran varlığın değerinin artırılması yönünde yapılan bir harcamadan ziyade EDS sistemlerinin kullanım devamlılığının sağlanması için yapılan normal bakım harcamaları niteliğinde olduğundan gider olarak kaydedilmesi gerekirken, maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilmek üzere "Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına" kaydedilmiştir.

Kamu idaresi 2021 yılında söz konusu hatayı düzelttiğini belirtmişse de, bunun 2020 yılı mali tablolarındaki hatalı bildirimini düzeltmesi mümkün değildir.

Bu itibarla, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında 1.623.680,00 TL fazlalığa ve

630 Giderler Hesabında da 1.623.680,00 TL eksikliğe neden olduğundan, 2020 yılı mali tablolarında belirtilen hesapların gerçek duruma uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Satın Alınan Bazı Taşınırın Mevzuata Uygun Kaydedilmemesi

İhtiyaç sahibi öğrencilerin iletişim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla satın alınan tablet bilgisayarların taşınır kaydı yapılmadan doğrudan 630 Giderler hesabında muhasebeleştirilmesi sonucu dağıtım yapılamayan tablet bilgisayarın taşınır kaydının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 116'ncı maddesinde "150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı" düzenlenmiş olup; satın alınan veya üretilen ilk madde ve malzemeler bir taraftan maliyet bedelleri ile bu hesaba borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği, tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemeler bu hesaba alacak, 630 Giderler hesabına borç kaydedileceği, belirtilmektedir. Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 12'nci maddesinde de kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınmasının gerektiği belirtilerek 13'üncü maddesinde taşınırların Belediyenin stoklarına giriş ve çıkış işlemlerinin taşınır işlem fişine dayanılarak yapılacağı düzenlenmiştir.

Bu hükümlere göre, taşınırların Belediyenin stoklarına giriş ve çıkış işlemleri taşınır işlem fişi düzenlenerek yapılmalı ve bu işlemler 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına gerekli kayıtlar yapılarak muhasebeleştirilmelidir. Dolayısıyla, ihtiyaç sahibi öğrencilerin iletişim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla satın alınan tablet bilgisayarlar için 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı kullanılmadan doğrudan gider kaydı yapılması belirtilen mevzuat hükümlerine uygun değildir. Ayrıca, taşınır kaydı yapılmadan doğrudan gider kaydedilen ancak dağıtım yapılamayan tablet bilgisayarların taşınır kaydının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi 2021 yılında söz konusu hatayı düzelttiğini belirtmişse de, bunun 2020 yılı mali tablolarındaki hatalı bildirimini düzeltmesi mümkün değildir.

Dağıtım yapılamayan tablet bilgisayarların taşınır kaydı yapılmadan doğrudan gider olarak muhasebeleştirilmesi sonucu, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında 82.529,29 TL eksikliğe 630 Giderler Hesabında 82.529,29 TL fazlalığa neden olduğundan 2020 yılı mali tablolarında belirtilen hesapların gerçek duruma uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Belediyeye Ait Yapı Denetim Paylarının Gelir Kaydedilmemesi

2011 yılından önce imzalanan ancak yapı denetim hizmet süresinin uzaması nedeniyle 2011 yılından sonra yenilenen yapı denetim hizmet sözleşmelerine göre gerçekleştirilen hakediş ödemelerinden kesilen Belediyeye ait idare payının gelir kaydının yapılmadığı tespit edilmiştir.

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde belediyelerin mücavir alan sınırları içinde yapı ruhsatı ve kullanma izin belgesi verme yetkisine sahip idare olduğu belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 5'inci maddesinin altıncı fıkrasında 08.08.2011 tarihli 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 27'nci maddesiyle yapılan değişiklik ile yapı denetim hizmet bedelinin il muhasebe birimlerine yatırılacağı ve yatırılan bu tutardan Bakanlık bünyesinde bulunan döner sermaye işletmesine ve yapı ruhsatı veren idareye pay ayrılması gerektiği düzenlenmiştir. 02.11.2011 tarihli 662 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 16'ncı maddesiyle de pay oranları %3'e çıkarılmıştır. 08.08.2011 tarihli 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 27'nci maddesiyle yapılan değişiklikten önce ise Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'ne göre, yapı denetim hizmet bedeli ilgili belediyelerde açılan emanet hesaplara yatırılmakta ve belediyeler tarafından yapı denetim şirketlerine ödenmekteydi.

2011 yılı öncesine ilişkin olup Bolu Belediyesinde açılmış hesaplarda takip edilen yapı denetim hizmet bedellerini düzenleyen sözleşmelerin, yapı denetim hizmet süresinin uzaması nedeniyle Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesine göre Yönetmelik ekinde yer alan tip sözleşmeye uygun olarak 2011 yılından sonra yenilendiği ve yenilenen yapı denetim hizmet sözleşmesinde yapı denetim hizmet bedeli üzerinden idare payı kesintisinin düzenlendiği anlaşılmaktadır. Yenilenen sözleşmelere göre Belediye tarafından ilgili yapı denetim kuruluşuna yapılan hakediş ödemelerinden idare payı kesintisinin yapıldığı ancak emanet hesabında bekletildiği görülmüştür. Emanet hesabında tutulan idare payı, yapı ruhsatı veren belediyeye ait olduğundan bu idare payının gelir hesabına aktarılması gerekmektedir.

Kamu idaresi 2021 yılında söz konusu hatayı düzelttiğini belirtmişse de, bunun 2020 yılı mali tablolarındaki hatalı bildirimini düzeltmesi mümkün değildir.

Emanet hesabında beklenen Belediyeye ait yapı denetim payının gelir hesabına aktarılmaması sonucunda, 333 Emanetler Hesabında 11.847,55 TL fazlalığa ve 600 Gelirler Hesabında da 11.847,55 TL eksikliğe neden olduğundan, 2020 yılı mali tablolarında belirtilen hesapların gerçek duruma uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Farklı Nitelikte Olan Mali İşlemlerin Tek Yevmiye Numarasında Muhasebeleştirilmesi

Farklı nitelikteki mali işlemlerin aynı yevmiye numarasında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinde:

"(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir...",

"Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni" başlıklı 44'üncü maddesinde:

"(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıdaki defterler kullanılır.

a) Yevmiye defteri (Örnek-37)

1) Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defterdir...",

Hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, farklı nitelikteki her bir mali işlemin ayrı ayrı madde numarası verilerek yevmiye defterine kaydedilmesi gerekmektedir.

Belediyenin yevmiye kayıtları incelendiğinde farklı nitelikteki işlemlerin tek bir yevmiye numarası ile muhasebeleştirildiği görülmüştür. Örneğin; arsa satış işleminin, Belediye gelirlerinin nakit tahsil işleminin, kasa hesabındaki nakit tutarların diğer hazır değerler hesabı kullanılarak banka hesabına aktarılma işleminin, Belediye gelirlerinin banka kredi kartlarından alacaklar hesabı ile tahsil işleminin, banka kredi kartlarından alacaklar hesabının banka hesaplarına aktarılma işleminin tek yevmiye numarası ile muhasebeleştirildiği kayıtlar bulunmaktadır. Bu şekilde farklı nitelikteki işlemlerin tek bir yevmiye numarası altında muhasebeleştirilmesi yevmiye kaydının anlaşılır olmasını ve analizini güçleştirmektedir.

Kamu idaresi, bulgu konusu edilen hususun düzeltilmesi için gerekli çalışmaların başladığını belirtmektedir.

Bu itibarla, farklı nitelikteki mali işlemlerin her birine ayrı ayrı madde numarası verilerek yevmiye defterine kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Tapu Kayıtları ile Kullanım Durumu Uyumsuz Olan Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Yapılmaması

Belediyenin mülkiyetinde olan bazı taşınmazlarının mevcut kullanım durumu ile tapu kayıtlarının uyumlu olmadığı görülmüştür.

Taşınmazların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44, 45, 47 ve 60'uncü maddelerinde düzenlenmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığınca; 5018 sayılı Kanun'un 44, 45 ve 60'uncü maddelerine dayanılarak Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmallерinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "*Cins tashihlerinin yapılması*" başlıklı 10'uncü maddesinde:

"1) Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu İdareleri taşınmazların cins tashihi için gerekli işlemleri yaparlar..." denilmektedir.

Buna göre, Kamu İdareleri mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda taşınmazların cins tashihi işlemlerini yapmaları gerekmektedir. Belediyenin mevcut kullanım şekli ile tapu kaydı uyumsuz olan taşınmazları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 8: Cins Tashihi Yapılması Gereken Taşınmazlar

SIRA NO	MAHALLESİ	ADASI	PARSELİ	TAPUDA CİNSİ	MEVCUT KULLANIM
1	DODURGA	2427	1	ARSA	SAĞLIK OCAĞI
2	DODURGA	0	1057	ARSA	LATİFE HANIM ANAOKULU
3	İHSANİYE	2582	51	ARSA	NAFİZE BAYSAL ANAOKULU

4	KARAÇAYIR	166	28	ARSA	BELEDİYE EKMEK FIRINI
5	KARAÇAYIR	227	12	ARSA	GAZİPAŞA İLKÖĞRETİM OKULU
6	KARAMANLI	2135	1	ARSA	SAĞLIK OCAĞI
7	ÖSENEK	2023	2	KAGİR HAPİSANE, JANDARMA KARAKOLU, LOJMAN VE ARSASI	ARSA
8	YENİGEÇİTVEREN	102	1	ARSA	MEZBAHANE

Belediyenin mülkiyetinde bulunan arsalar üzerine okul, sağlık ocağı gibi binalar yapılmasına rağmen tapu kayıtlarında halen arsa olarak görüldüğü veya tapuda hapisane, karakol, lojman olarak görünen taşınmazlar yıkılmasına ve arsa olarak kullanılmasına rağmen tapu kayıtlarının düzeltilmediği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi, bulgu konusu edilen hususun düzeltilmesi için gerekli çalışmaların başladığını belirtmektedir.

Bu itibarla, tapu kayıtları ile mevcut kullanım şekli uyumsuz olan taşınmazlar için cins tashihi işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 4: Taşınmaz Kira Gelirlerinin Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

Kamu idaresi tarafından kiraya verilen maddi duran varlıklardan sözleşmelerine göre tahsil edilecek kira gelirlerinin 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Hesap planı*" başlıklı 45'inci maddesinde, mahalli idarelerin hesap planının bu maddede belirlendiği, bu Yönetmelik hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlığın yetkili olduğu belirtilmiştir. Aynı şekilde, anılan Yönetmelik'in "*Detaylı hesap planları*" başlıklı 46'ncı maddesinde ise, kurumlara ait detaylı hesap planlarının, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça hazırlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, 2020 yılında da uygulanan 2018 yılı mahalli idareler detaylı hesap planı İçişleri Bakanlığınca hazırlanarak yayımlanmış olup, bu planda 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının detaylarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından İçişleri Bakanlığına yazılan 2.12.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13521 sayılı genel yazıda, kamu idareleri tarafından taşınmazların kiralanmasına ilişkin işlemlerde yapılan muhasebe hatalarının düzeltilmesi amacıyla açıklamalar yapılmış ve üçüncü kişilere kiraya verilen taşınmazlara ait kira gelirlerinin (peşin tahsil edilenler hariç), 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydı yapmak suretiyle muhasebeleştirileceği, söz konusu gelirler tahsil edildikçe de bu hesapların ters kayıt yapılmak suretiyle kapatılacağı ifade edilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ile açıklamalara göre, Belediyenin mülkiyetinde olup kiraya verilen duran varlıkların kira gelirlerinin 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Temsil Ağırlama Bütçesinin Belediye Başkanlık Makamı Dışında Diğer Birimlerce Kullanılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Belediye Başkanlık Makamı dışında diğer birimlere temsil ağırlama bütçesi konulması ve kullanılması işlemine son verilmiştir.
İşçilere Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Düzeltilme işlemi zaman alacağından tekrar bulgu yazılmamıştır.
Belediye Tesislerinde Üretim Yapmak Amacıyla Satın Alınan ve Üretilen, Kullanılan ve Satışı Yapılan Malzemelerin Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu işletmeler belediye şirketine aynı sermaye olarak devredildiğinden bulgu konusu husus ortadan kalkmıştır.